

## Nyilvános és ingyenes digitális hálózatok, Magyarország pályázati teljesítménye a WiFi4EU projektben

2021. február 18-án az Európai Bizottság az Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökséggel egyetértésben, a Covid-19-válságra hivatkozással hat hónappal meghosszabbította a WiFi4EU projektek megvalósítási idejét.

Magyarország a 2020-as DESI-mutató alapján az uniós átlagot túlteljesíti a közintézmények digitális infrastrukturális felkészültségében, amiben az uniós támogatásoknak is nagy szerep juthatott. A WiFi4EU kezdeményezés jó lehetőséget teremtett arra, hogy Európa-szerte közelebb kerüljenek a polgárok az ingyenes, nyílt vezetékek nélküli hálózatokhoz, mindemellett a különböző társadalmi rétegek közötti digitális szakadék csökkentését is elősegítette. A WiFi4EU közterületeken, parkokban, tereken, közintézményekben, egészségügyi központokban és múzeumokban teremti meg azt az ingyenesen hozzáférhető infrastruktúrát, amellyel valamennyien csatlakozhatunk a világhálózathoz. A kezdeményezés nyújtotta előnyökhöz a helyi önkormányzatok pályázat keretében férhettek hozzá 15 ezer euró értékű utalványok formájában.

### *A WiFi4EU*

A wifihotspotok telepítésére a megvalósítási határidő (eredetileg 18 hónap) meghosszabbítása a már nyertes, de a pályázatban célként megjelölt hálózatbővítést még teljes mértékben el nem végzett projektekre vonatkozik. A kezdeményezés 2020-ra tűzte ki célul, hogy 6000–8000 közösség számára ingyenes wifihálózatot biztosít, amelyhez 134 millió eurós költségvetési forrást irányozott elő a Bizottság. A pályázat wifihotspot telepítésére nyújt anyagi támogatást, azonban a pályázó önkormányzatoknak vállalniuk kell, hogy azt legalább három éven keresztül üzemeltetik, tehát az infrastruktúra fenntartásának költsége a pályázót terheli. A helyi lakosok és a látogatók reklámmentes, ingyenes, minimum 30 Mbps letöltési sebességű WiFi4EU hálózat használatakor az igénybe vevők adatainak kereskedelmi célú felhasználásának

elkerüléséről is gondoskodnia kell a helyi közigazgatási szerveknek. Különösen fontos ez az adatbiztonsági szempont a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályjavaslat után. Az uniós támogatást közvetlenül a hálózatot telepítő vállalkozónak folyósítja a végrehajtásért felelős uniós szerv a hálózattelepítési munka befejezését követően. A 2014 óta távközlési és energiaprojektekkel is foglalkozó uniós ügynökség, az INEA (*Innovation and Networks Executive Agency*) látja el a WiFi4EU pályázati program végrehajtási koordinációjával járó feladatokat a CEF Telecom (*Connecting Europe Facility*) munkaprogram keretében. A támogatott projektek hozzájárulnak az interoperábilis digitális szolgáltatások európai ökoszisztémájának megteremtéséhez, amely az egységes digitális piac fontos pillére.

### ***Magyarország teljesítménye a négy pályázati forduló során***

2018 novemberében tették közzé az első pályázati felhívást azzal, hogy országonként legalább 15, legfeljebb 224 utalvány nyerhető el. A pályázati kiválasztás elsősorban jelentkezési sorrendben történt (a pályázat megnyitását követő első öt másodpercben már 3500 kérelmet nyújtottak be), de az elbírálás során az országok szerint meghatározott keretszámokat, így a földrajzi elosztást is figyelembe véve az első forduló során összesen 2800 település nyerte el a támogatást. Összesen 13 200 pályázat érkezett be első körben a 42 millió eurót szétosztó első körös pályázat alkalmával, amely nyertesei között 90, tartaléklistán pedig 15 magyar pályázót találunk.

A második pályázati szakasz 2019 áprilisában jelent meg, ahol az elnyerhető támogatási utalványok számát növelték országonként legfeljebb 510-re. Ebben a körben kevesebb, csupán 10 ezer pályázat érkezett be az Ügynökséghez, azonban a kiosztható utalványok a pályázat megnyitását követő első percben csaknem teljesen elfogytak. Az 51 millió eurót végül 3400 – köztük 63 magyar önkormányzat – között osztották szét.

1. táblázat: A WiFi4EU négy pályázati forduló nyertes és tartaléklistás magyar helyi önkormányzatok száma, valamint az összes nyertes önkormányzat és kiosztott összes pályázati összeg fordulónként

| WiFi4EU HU                                            | 2018-1 | 2019-1 | 2019-2 | 2020-1 |
|-------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|
| Elnyerhető pályázati támogatás összesen (millió euró) | 42     | 51     | 26,7   | 14,2   |
| Összes nyertes (db település)                         | 2800   | 3400   | 1780   | 947    |
| HU nyertes (db település)                             | 90     | 63     | 142    | 15     |
| HU tartaléklista (db település)                       | 15     | 15     | 15     | 40     |

Forrás: INEA

A harmadik fordulónak 2019 szeptemberében szintén egynapos pályázati ablaka, összesen 1780 nyertes önkormányzata, 11 benyújtott pályázata volt, amelyhez 26,7 millió eurót osztottak szét úgy, hogy legfeljebb 142 utalványt nyerhettek el országonként a helyi közigazgatási szervek. Ekkor Magyarország el is érte a maximális pályázati számot ismét nagy versenyben, ugyanis az első 2 másodpercben 2000 pályázat érkezett be.

A negyedik, egyben utolsó fordulóban való részvételre 2020. júniusban nyílt meg egy napig lehetőség, amely során 947 utalvány várt kiosztásra. 8600 pályázó településből 15 magyar önkormányzat nyerte el a 15 ezer euró értékű támogatási utalványt.

A pályázati időszakok magyar teljesítményét vizsgálva megállapítható, hogy a harmadik pályázati fordulóban voltak a legsikeresebbek a magyar települések, hiszen az adott időszak pályázati felhívásának országonként megszerezhető maximális számát (142) tudták elnyerni. A második pályázati forduló eredménye azonban elgondolkodtató, hiszen abban az időszakban voltak a pályázati esélyek a legmagasabbak, azonban ahogy már korábban említettük, a pályázatok rangsorolása főként elsőbbségi szabály alapján történt.

A négyfordulós pályázat során az elmúlt két évben összesen 29 ezer uniós önkormányzat regisztrált, 42 ezer pályázat érkezett be, 8900 területi közigazgatási szerv nyerte el az összesen 139 millió eurós támogatást a digitális hálózatok telepítésére. A kezdeményezés megvalósításának sikeressége hosszú távon még nem mérhető, ugyanakkor a következő három évben az INEA ellenőrizni fogja a projekt támogatásával létrehozott WiFi4EU pontok üzemeltetését.

A fenntartható fejlődést az mutatná leginkább, ha a kötelező hároméves fenn-tartási időszakon túl a helyi önkormányzatok hozzájárulnának a kialakult hálózati infrastruktúra fejlesztéséhez és használatának biztosításához.

2021. február 22.